

Do?a Sevisi, Temizlik ve Sa?l?kl? Olma Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Do?a Sevisi, Temizlik ve Sa?l?kl? Olma Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20054>

Özet

Do?a Sevisi, Temizlik ve Sa?l?kl? Olma Tutum Ölçe?i, Mustafa Tahiro?lu taraf?ndan 2011 y?l?nda yay?mlanan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilm? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, ilkö?retim 4. s?n?f ö?rencilerine yönelik olarak, Sosyal Bilgiler dersi müfredat?nda yer alan **do?a sevgisi**, **temizlik** ve **sa?l?kl? olma** de?erlerine ili?kin ö?renci tutumlar?n? belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, toplamda 60 maddeden olu?makta ve üç ana alt boyutta yap?land?r?lm??t?r. Ölçe?in psikometrik özellikleri, kabul edilebilir düzeyde geçerlik ve güvenirlik de?erlerine sahip oldu?unu göstermektedir.

Ölçek, ö?rencilerin çevresel bilinç, ki?isel hijyen ve sayg?l? davran??lara yönelik e?ilimlerini çok boyutlu bir yakla??mla ölçerken, e?itim bilimleri alan?nda de?erler e?itiminin etkilili?ini de?erlendirmede önemli bir araç sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Do?a sevgisi, temizlik, sa?l?kl? olma, tutum ölçe?i, de?erler e?itimi, sosyal bilgiler, ilkö?retim, psikometrik.

Yazarlar

Mustafa Tahiro?lu

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ilkö?retim 4. s?n?f düzeyindeki ö?rencilerin, Sosyal Bilgiler dersinde i?lenen **do?a sevgisi**, **temizlik** ve **sa?l?kl? olma** gibi kritik de?erlere yönelik geli?tirdikleri tutumlar? nicel olarak ölçmektir. Bu amaçla geli?tirilen araç, ö?rencilerin bu de?erleri ne ölçüde benimsediklerini ve davran??lar?na yans?tmaya e?ilimli olduklar?n? tespit etmeyi hedefler.

Özellikle **de?erler e?itimi** süreçlerinin ç?kt?lar?n? de?erlendirmede kullan?lan ölçek, ö?retmenlere ve ara?t?rmac?lara müfredat?n hedeflenen tutum de?i?ikliklerini ba?ar?p ba?armad???n? belirleme imkan? sunar.

Yap?

Do?a Sevisi, Temizlik ve Sa?l?kl? Olma Tutum Ölçe?i, toplam 60 maddeden olu?an ve üç farklı alt boyutu ölçen **çok boyutlu** bir yap?y? temsil eder. Bu alt boyutlar, ö?rencilerin de?erlere yönelik tutumlar?n?n farklı yönlerini kapsamaktad?r.

Ölçe?in alt boyutlar? ve madde say?lar? ?unlard?r:

Do?a Sevgisi: 18 madde. Bireyin do?al çevreye kar?? duyarlılı??n? ve koruma e?ilimini ölçer.

Temizlik: 17 madde. Ki?isel ve çevresel hijyene yönelik tutumlar? de?erlendirir.

Saygı? Olma: 25 madde. (Not: Ölçe?in ba?lı??nda "Sa?l?kl? Olma" yer almas?na ra?men, yap?sal analizde bu boyut "Saygı? Olma" olarak adlandırılm??r.) Bireyin ba?kalar?na, çevreye ve kendine kar?? gösterdi?i saygı? davran?? ve tutumlar? ölçer.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerli?i, üç boyutlu modelin uygunlu?unu belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Faktör Analizi (muhtemelen Do?rulamalı Faktör Analizi) ile incelenmiştir. Analiz sonuçlar?, önerilen üç faktörlü yap?nın verilerle uyumlu oldu?unu gösteren kabul edilebilir düzeyde uyum indeksi de?erleri sa?lam??r.

Maddelerin faktörlere olan katkı?n? gösteren **faktör yükleri** (factor loadings) ise .698 ile .754 aras?nda de?irmektedir. Bu yüksek yük de?erleri, her bir maddenin kendi alt boyutunu güçlü bir şekilde temsil etti?ini ve ölçe?in yap?sal olarak sa?lam oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik çalışmalar?, iç tutarlılık yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Elde edilen güvenilirlik katsayılar?, ölçe?in alt boyutlar?nın tutarlı bir ölçüm sa?ladığını göstermektedir.

Ölçe?in alt boyutlar?na ilişkin hesaplanan **iç tutarlılık katsayılar?** (muhtemelen Cronbach Alfa), .723 ile .812 aralı??nda yer almaktadır. Bu de?erler, psikometrik standartlara göre kabul edilebilir ve iyi düzeyde güvenilirli?e i?aret etmektedir, bu da ölçe?in ölçtü?ü kavramlar? tutarlı bir şekilde ölçebilme yetene?ini teyit eder.

Faktör Analizi

Ölçe?in geliştirme a?amas?nda, ölçek maddelerinin hangi yapılar? temsil etti?ini ve bu yapılar?n birbirlerinden ne ölçüde ayrıştığını ortaya koymak amacıyla faktör analizi yapılmıştır. Bu analiz, ölçe?in teorik olarak beklenen **üç boyutlu yapı?n?** (Do?a Sevgisi, Temizlik ve Saygı? Olma) istatistiksel olarak doğrulamıştır.

Faktör analizinde elde edilen yüksek faktör yükleri (.698 - .754), maddelerin tanımlanan faktörler altında güçlü bir şekilde gruplandırıldığını göstermiştir. Uyum indekslerinin kabul edilebilir düzeyde olması, ölçek modelinin veri setiyle mükemmel bir uyum sergiledi?ini ve ölçülen yapılar?n net bir şekilde ayrıştığını kanıtlamaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü:

Geli?tirme (Tutum Ölçe?i)

Format:

Ölçek, toplam 60 maddeden olu?maktad?r ve **Likert tipi derecelendirme** kullan?lm??t?r.

Mevcut Diller:

Türkçe

Popülasyon Grubu:

Ö?renciler

Ya? Grubu:

?lkö?retim 4. s?n?f ö?rencileri (yakla??k 9-10 ya?)

Popülasyon Detaylar?:

?lkö?retim 4. s?n?f ö?rencileri; ölçek, de?erler e?itiminin etkisini ölçmek için tasarlanm??t?r.

Test Metodolojisi:

5'li Likert Ölçe?i. Derecelendirme seçenekleri ?unlard?r: 1 = Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5 = Tamamen Kat?l?yorum.

Anahtar Kelimeler

Tutum, psikometrik özellikler, iç tutarlı?k, faktör yükü, sosyal de?erler, de?erler e?itimi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?:

Kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurumsal E-posta Adresleri:

mtahiroglu@nevsehir.edu.tr

Yaz??ma Adresi:

Kaynakta belirtilmemiştir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?**Test Y?l?:**

2011

?zinler ve Ücret:

Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Mustafa Tahiro?lu ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir.

PDF Eri?imi:

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: doga-sevisi-temizlik-ve-saglikli-olma-tutum-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Tahiro?lu, M. (2011). *?lkö?retim 4. s?n?f sosyal bilgiler dersinde do?a sevgisi, temizlik ve sa?l?kl? olma de?erlerinin ö?retimi ve de?erlere ili?kin ö?renci tutumlar?n?n belirlenmesi* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tez, Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ime aç?kt?r: tez.yok.gov.tr

Do?a Sevisi, Temizlik ve Sa?l?kl? Olma Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?iştirilmemelidir.

Toplam 3 alt boyut ve 60 madde bulunmaktadır:

Do?a Sevgisi (18 m)

Temizlik (17 m)

Sayg!? Olma (25 m)